

JAARVERSLAG 2025

BELGISCHE FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN

STEENWEG OP ZELLIK 12, B 7 – 1082 BRUSSEL

INFO@FOODBANKS.BE

WWW.FOODBANKS.BE

INLEIDING

Ook in 2025 speelden de Voedselbanken een essentiële rol in de ondersteuning van mensen in nood. Nog nooit was het aanbod van goederen dat wij konden ter beschikking stellen zo hoog. Met bijna 28.000 ton aangeboden voedsel overtroffen wij het recordaanbod van 2024. Het aantal begunstigden kende dan weer, voor het tweede jaar op rij, een lichte daling. Dit liet ons toe elke begunstigde het equivalent van meer dan 5 maaltijden per week aan te bieden. Dit alles was slechts mogelijk dankzij de medewerking van meer dan 14.000 vrijwilligers actief in de Voedselbanken en de bijna 700 lokale aangesloten verenigingen.

Bijna 60% van de verdeelde voedingsmiddelen waren onverkochte producten of overschotten. Op deze manier blijven de Voedselbanken een belangrijke rol spelen in de strijd tegen de voedselverspilling. Dankzij de samenwerking met onze collega's uit Nederland en Noord-Frankrijk en met Waste Warriors konden wij voor het eerst ook grotere hoeveelheden voedseloverschotten van landbouwbedrijven een nieuwe bestemming geven.

Ondanks de bemoedigende resultaten in 2025 maken wij ons vanuit de Voedselbanken ernstige zorgen over de ongunstige vooruitzichten voor de komende jaren. Voornaamste reden is een forse daling van het ESF+-programma voor de aankoop van voedingsmiddelen met 10 miljoen euro. Daarnaast wordt een stijging van het aantal klanten voor noodhulp verwacht als gevolg van een aantal beleidsbeslissingen. De Voedselbanken worden geconfronteerd met een schaarbeweging waarbij voedselnoodhulp onder druk komt te staan.

Om zo goed mogelijk te kunnen inspelen op de nieuwe situatie schakelen de Voedselbanken in 2026 een versnelling hoger. Zo moedigen wij onder andere de voedingsbedrijven en de retailsector aan gebruik te maken van de nieuwe gunstige BTW-regeling voor voedselschenken, die de federale regering eind vorig jaar goedkeurde en versterken wij ook de banden met de landbouwers. Binnen de Voedselbanken richten wij een specifiek fonds op voor de aankoop van voeding gericht op de inbreng van niet-voedingsbedrijven, waarin ook de Voedselbanken een substantieel deel van haar eigen middelen zal storten.

Marc Mertens

Gedelegeerd Bestuurder

Piet Vanthemsche

Voorzitter

KERNCIJFERS BEVOORRADING 2025

Voedsel verdeeld

27.986 t

Voedseloverschotten

16.321 t (58%)

Commerciële waarde

€ 106 Mio.

Aangesloten verenigingen

688

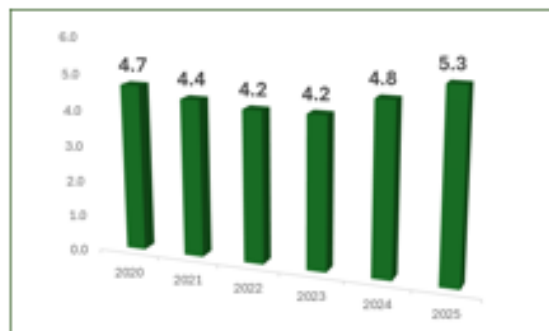
Hulpbehoevenden per maand

204.791

Maaltijdequivalenten

56 mio.

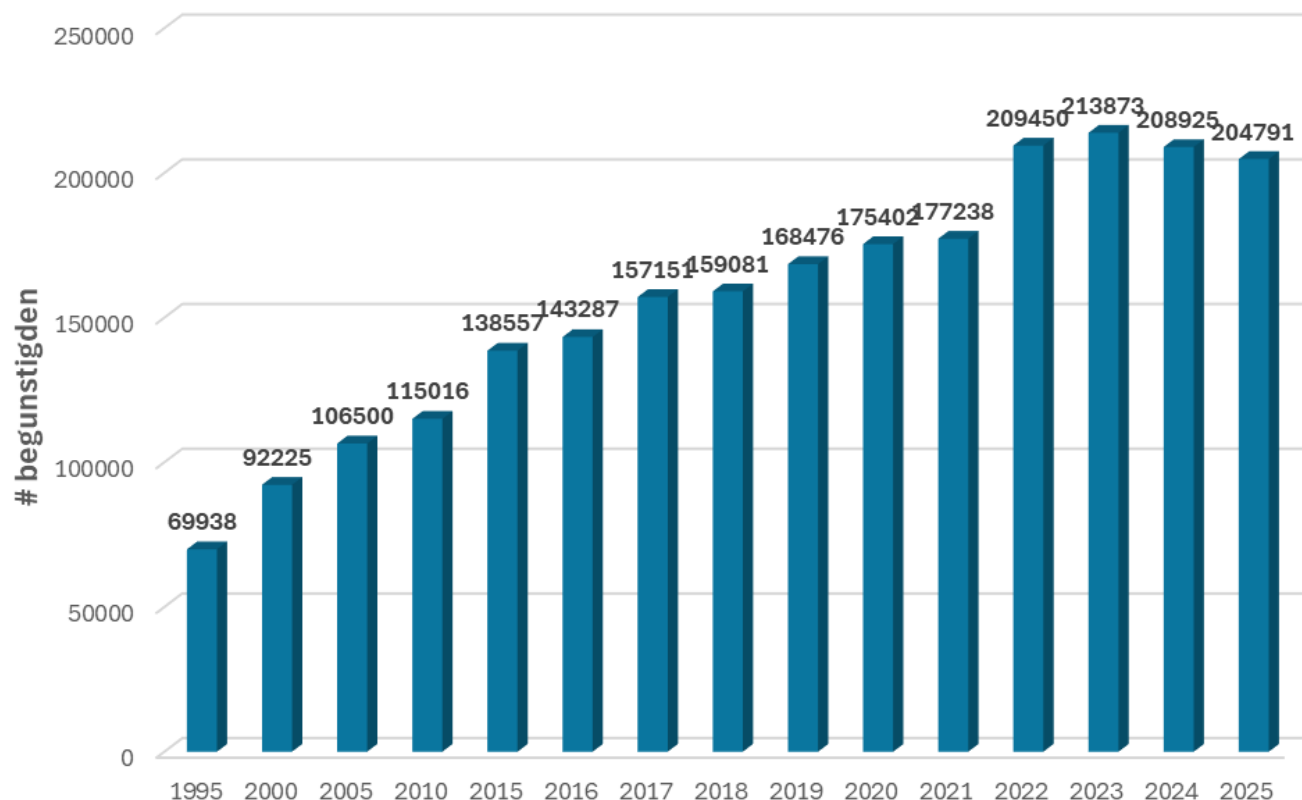

Maaltijdequivalenten per week per begunstigde

Kg/pers.
137 kg/pers.
(+9%)

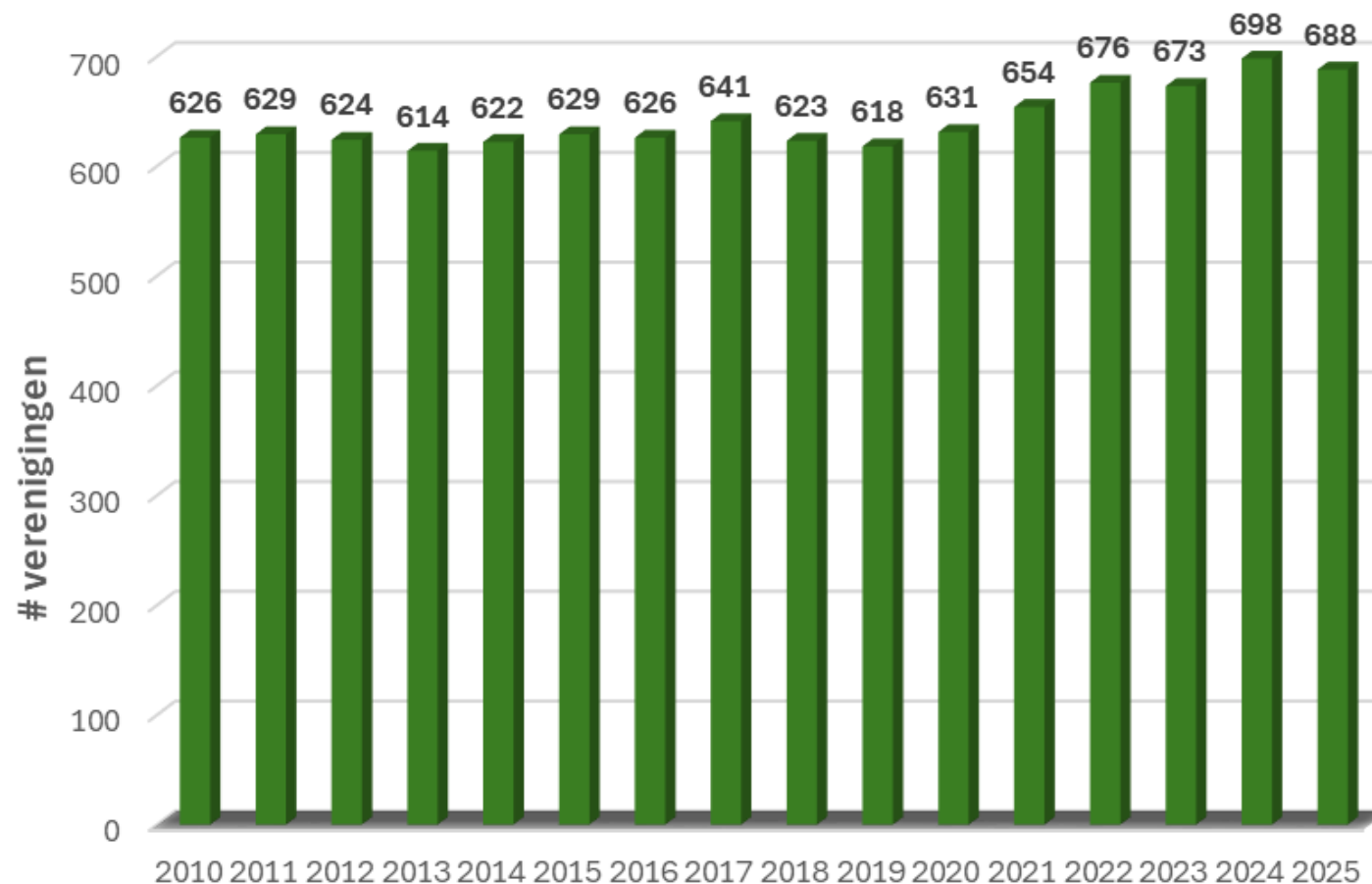
BEGUNSTIGDEN

Het aantal begunstigden daalde licht (2%) ten overstaan van 2024. Dit betekent nog steeds een stijging van 50% in de afgelopen tien jaar en een toename van 17% sinds de start van de coronacrisis. De eenoudergezinnen blijven een belangrijke kwetsbare groep. Alleenstaande ouders vertegenwoordigen 26% van de populatie. Niet minder dan 38% van de mensen die beroep doen op de Voedselbanken is jonger dan 18 jaar. *

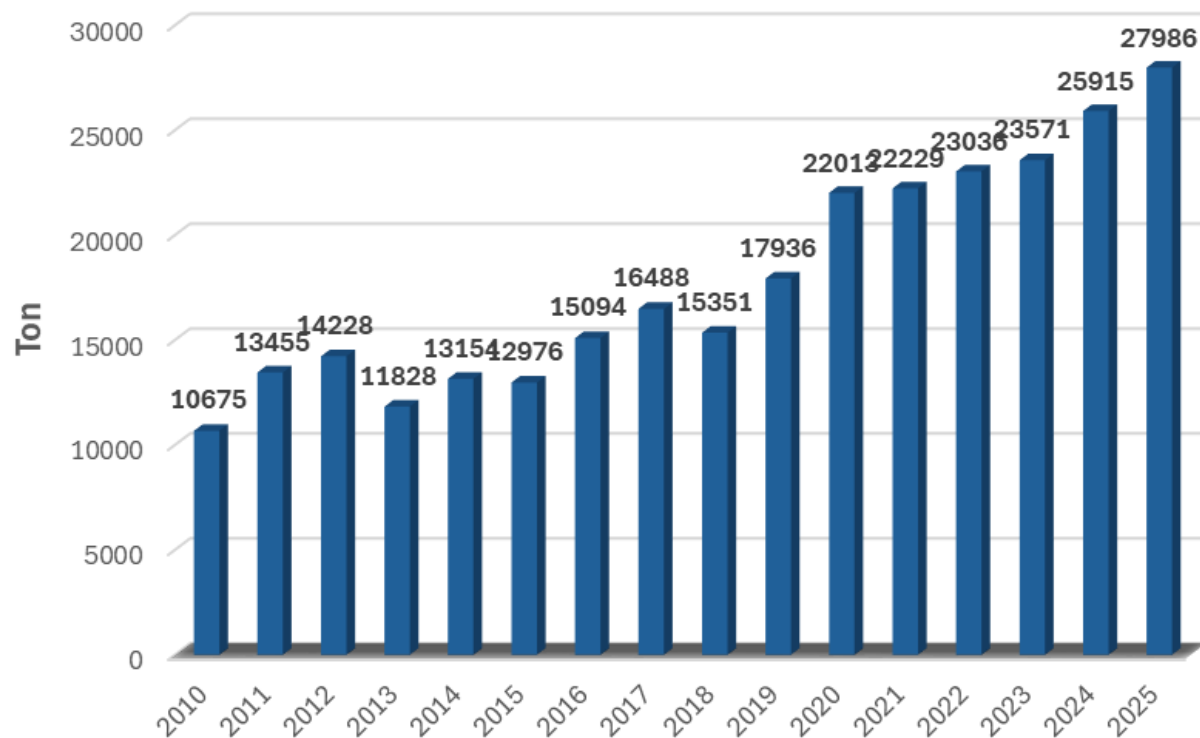
* Deze cijfers zijn het resultaat van een bevraging van de verenigingen aangesloten bij de Federatie in het najaar 2025

AANTAL VERENIGINGEN

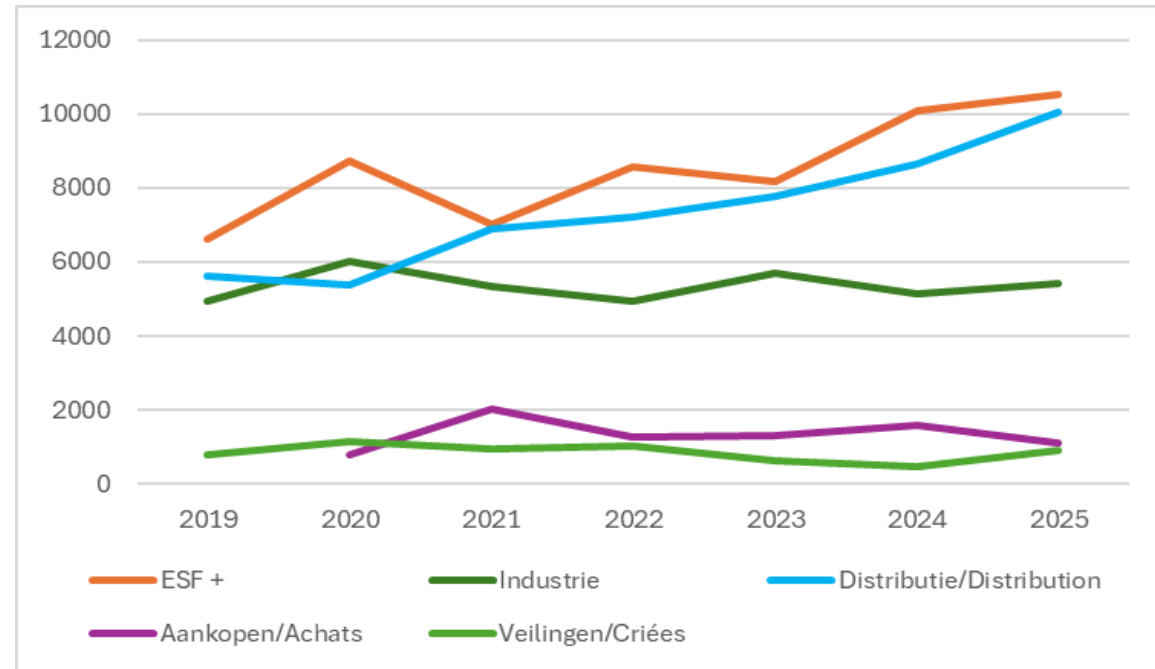
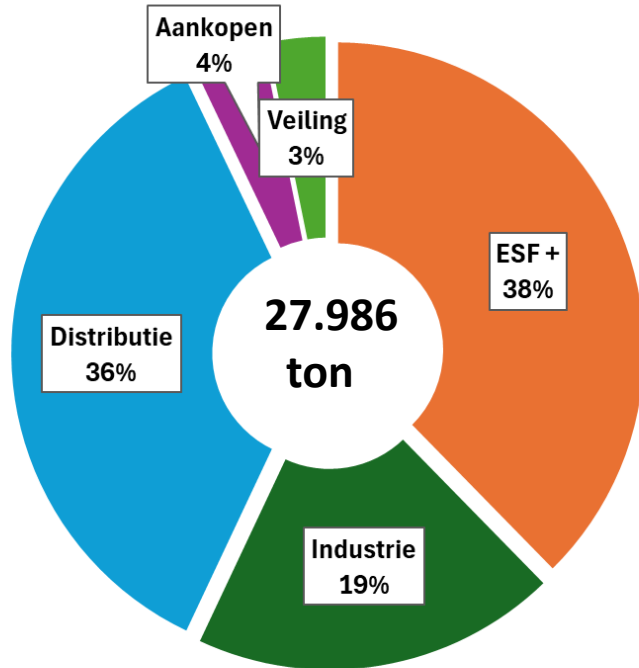
Het aantal aangesloten verenigingen daalde licht ten overstaan van 2024, een recordjaar wat het aangesloten verenigingen betreft. De daling is voornamelijk het gevolg van de stopzetting van de activiteiten in een aantal verenigingen door een gebrek aan middelen, infrastructuur of vrijwilligers.

BEVOORRADING

2025 was een recordjaar voor wat betreft de bevoorrading van de aangesloten verenigingen. Via de 9 regionale Voedselbanken, werden 27.986 ton voedsel en hygiëneproducten verdeeld. Een stijging met maar liefst 8% ten opzichte van 2024, ook reeds een recordjaar. De totale bevoorrading is gelijk aan bijna 56 miljoen maaltijdequivalenten en heeft een geschatte handelswaarde van 106 miljoen €. De sterke stijging is vooral het gevolg van een grotere aanvoer vanuit de retailsector en vanuit de veilingen. 16.325 ton of 58 % van de verdeelde goederen waren gerecupereerde onverkochte voedingswaren die anders zouden vernietigd worden. Op die manier leveren de Voedselbanken een belangrijke bijdrage aan de strijd tegen de voedselverspilling. De toename van de bevoorrading en de lichte afname van het aantal begunstigden zorgden er voor dat het ontvangen voedsel per begunstigde op jaarbasis steeg tot 137 kg. Hierdoor waren wij terug in de mogelijkheid om elke begunstigde 5 maaltijdequivalenten per week aan te bieden.

BEVOORRADINGSBRONNEN

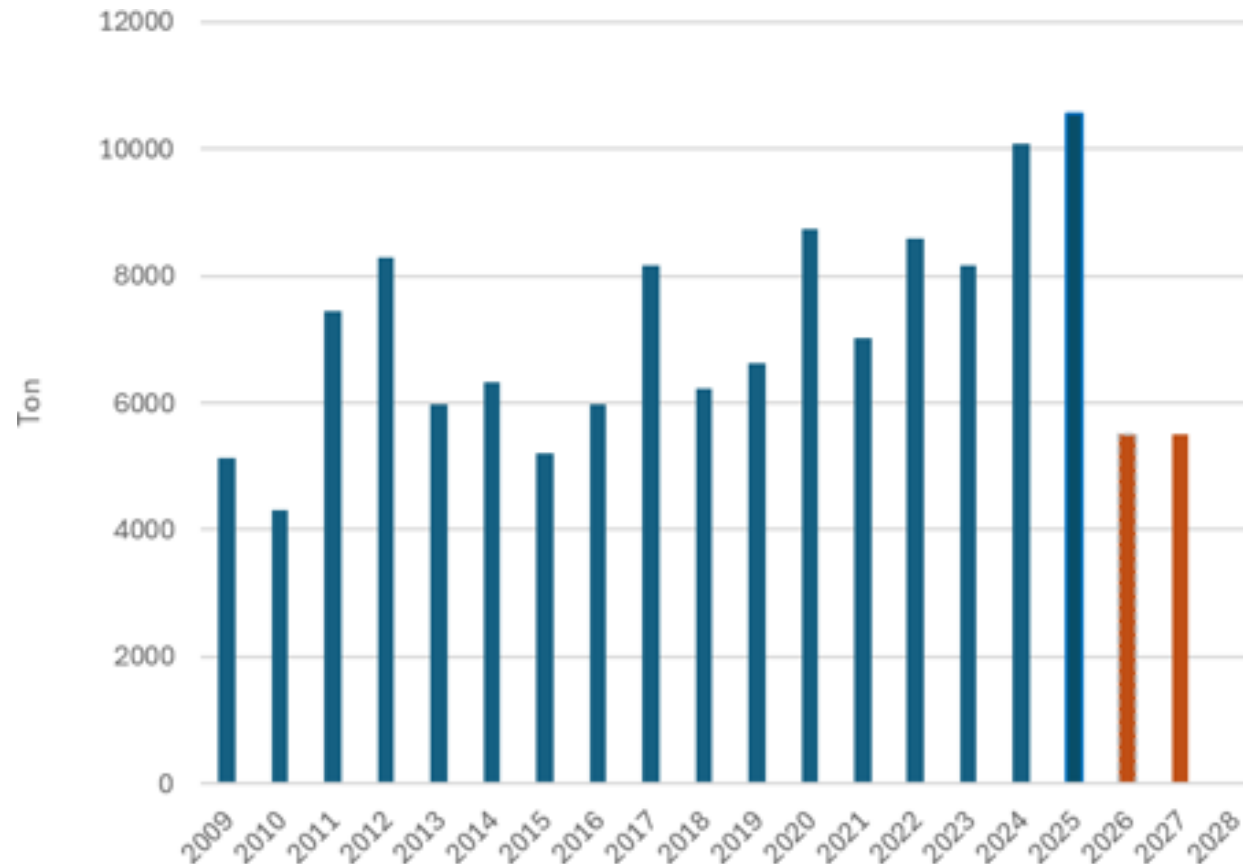

Het voedsel afkomstig van het Europees Sociaal Fonds (ESF+) blijft onze belangrijkste bevoorradingsbron met 10.544 ton. Het voedselaanbod vanuit de distributiesector blijft jaar na jaar groeien en was in 2025 goed voor 9.982 ton. De schenkingen uit de voedingsindustrie en veilingen, namen ook toe tot respectievelijk 5.576 ton en 763 ton. Naast groenten en fruit uit de veilingen ontvingen wij voor het eerst ook landbouwoverschotten recht uit het veld, dit dankzij onze samenwerking met onze collega-Voedselbanken uit Nederland en Noord-Frankrijk en Waste Warriors. Om een voldoende divers en evenwichtig aanbod te hebben kochten wij ook in 2025 vanuit de Federatie 1.067 ton voedsel en hygiëneproducten aan, dit dankzij fondsen die we ontvingen van bedrijven en particulieren.

2025 BEVOORRADING

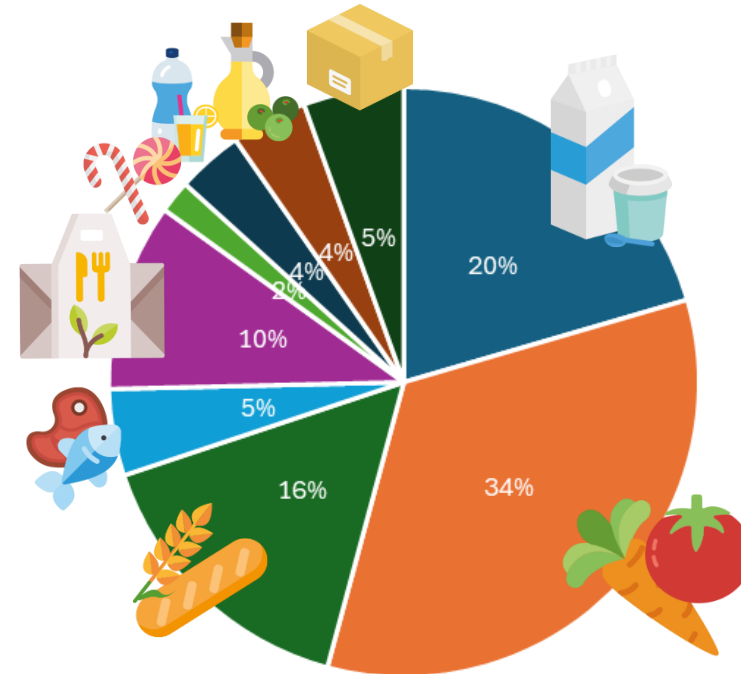
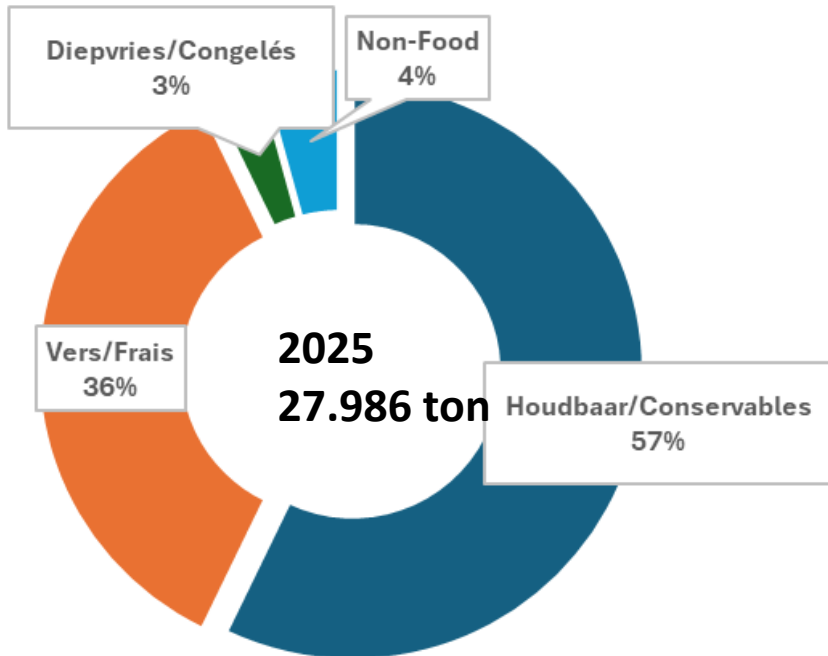

EUROPEES SOCIAAL FONDS (ESF+)

Het Europees Sociaal Fonds (ESF+) bleef ook in 2025 onze belangrijkste bevoorradingsbron. Voor 2025 noteerden we nog een lichte stijging in de aanvoer ten overstaan van 2024. Het probleem stelt zich vanaf 2026. Het werkingsbudget van het ESF+-steunprogramma daalt met 10 miljoen euro. Deze budgetvermindering is het direct gevolg van de daling van de federale bijdrage wat leidt tot een vermindering van 10 miljoen maaltijden voor mensen in een precare situatie. Wij kregen wel reeds de verzekering dat de federale bijdrage voor 2027 behouden blijft. Na 2027 zal het er in de eerste plaats van afhangen hoe ESF+ het er vanaf brengt in de nieuwe Europese meerjarenbegroting.

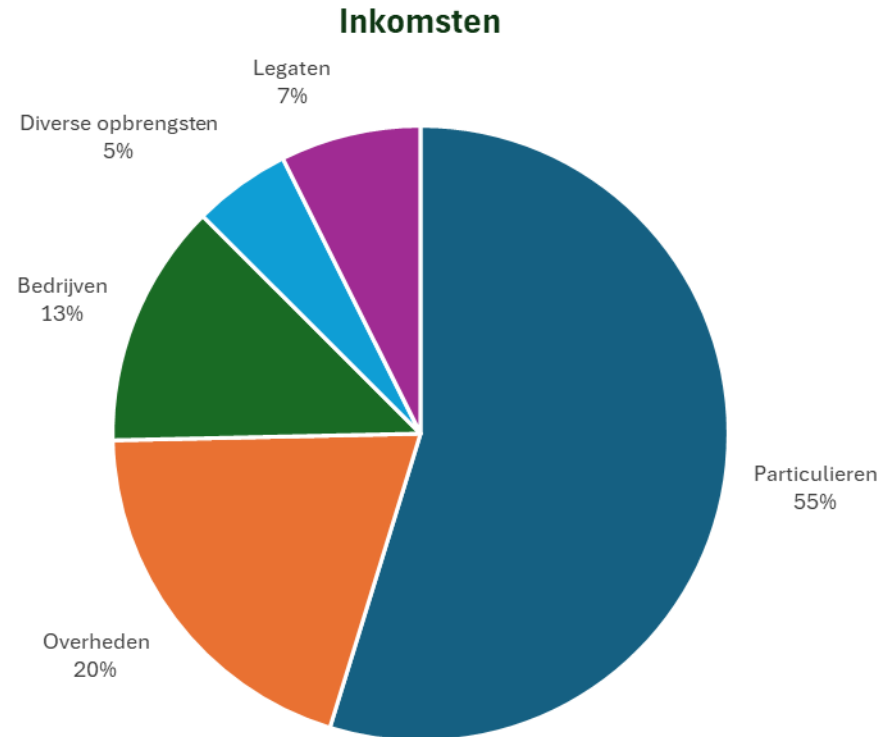
AARD VAN DE PRODUCTEN

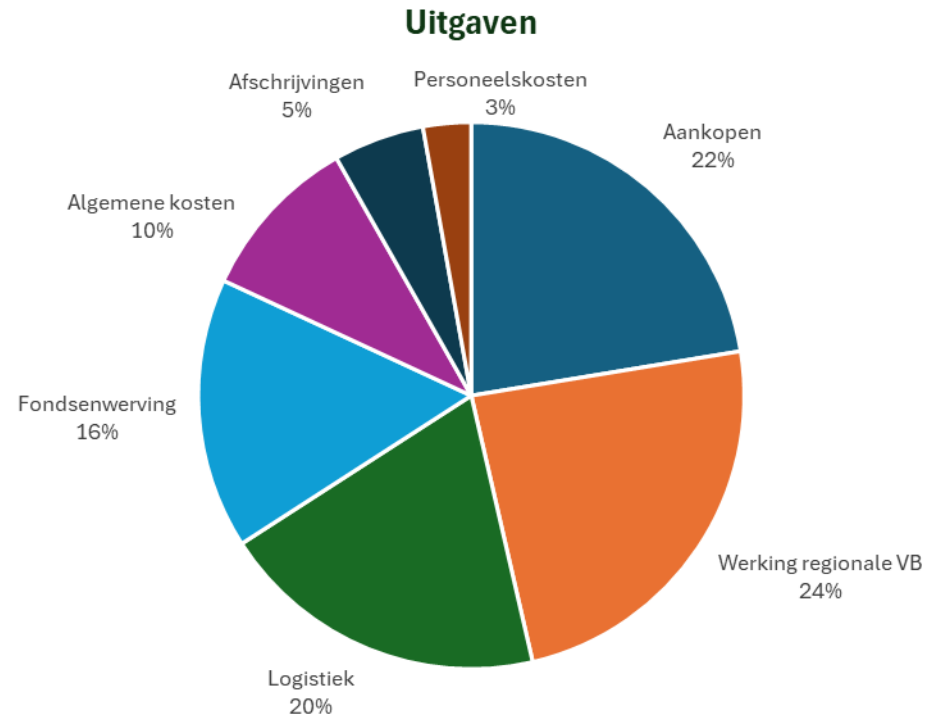
Het aandeel van de lang houdbare producten is gedaald tot 57% (60% in 2024) maar blijft daarmee wel veruit de grootste categorie in ons aanbod. Het aandeel verse voeding is terug gestegen tot 36%, vooral door de toename in geleverde verse producten vanuit de retailsector en de veilingen. Belangrijk is ook dat het aandeel van de non-food in het aanbod verdubbeld is ten overstaan van 2024.

Groenten en fruit blijft met iets meer dan 10.000 ton de belangrijkste productcategorie en stijgt nog met 3 procentpunten ten overstaan van 2024, gevolgd door zuivelproducten met 5.600 ton. De aanvoer van vis en vlees bleef stabiel (1.393 ton) nadat die aanvoer in 2024 een sterke daling liet optekenen. Over het geheel bekeken is ons aanbod nutritioneel vrij evenwichtig samengesteld.

FINANCIËLE ASPECTEN

De inkomsten daalden in 2025 zeer sterk met 20% tot 8.075.929 €. Het wegvallen van de overheidssubsidie voor de aankoop van voedsel ten belope van 1.9M€ was hiervan de voornaamste oorzaak. De inkomsten uit legaten en schenkingen van bedrijven gingen ook achteruit terwijl, de schenkingen van particulieren nog een groei van 3% vertoonden.

Onze uitgaven daalden met 2% tot 8.482.116€. De voedselaankopen bedroegen 1.900.193€, een daling van meer dan 1M€ te wijten aan het wegvallen van een overheidssubsidie. De logistieke kosten stegen met 14% te wijten aan het gestegen volume, maar ook aan de stijging van de verse voedingsoverschotten die een duurder gekoeld transport vereisen. De financiering van de werking van de regionale Voedselbanken, steeg met 39% en is nu onze belangrijkste uitgavenpost. De stijging is te wijten aan het wegvallen van subsidies van het Waals Gewest voor de Waalse Voedselbanken.

Het nettoresultaat komt uit op een verlies van 406.189€, het eerste verlies sinds 2019. Dit verlies is voornamelijk te wijten aan de sterke daling van de inkomsten.

De investeringen bedroegen in 2025 424.216€. Het betreft hier de verdere afwerking van de gebouwen van de Voedselbank Antwerpen – Mechelen – Turnhout. Er werd ook een aanvang gemaakt met de uitbreidingswerkzaamheden bij de Voedselbank Luik.

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT (SROI)

De voedselhulp die wij vanuit de Voedselbanken bieden gaat verder dan alleen het stillen van honger. Het geeft mensen in nood de kans om zich te focussen op andere belangrijke aspecten van het leven, zoals gezondheid, werk en school. Het gebrek aan kwalitatieve voeding ligt in veel gevallen aan de basis van andere sociale problemen.

De Social Return on Investment (SROI) helpt om op systematische wijze te kijken naar de baten van activiteiten die op het eerste gezicht weinig tot geen financiële winst genereren, maar die bij nadere analyse een groot maatschappelijk rendement hebben. SROI biedt dus een meer holistische benadering van 'rendement', waarbij ook impact op sociaal, menselijk, ecologisch vlak, enz. aangetoond wordt. Door een geldwaarde toe te kennen aan deze maatschappelijke (niet-financiële) waarde, krijg men inzicht in hoeverre de kosten opwegen tegen de baten.

De Vives Hogeschool berekende ook voor 2025 met behulp van de Social Value Engine, een geldwaarde om de maatschappelijke impact van de Voedselbanken te duiden. Waar voor 2024 de maatschappelijke meerwaarde berekend werd op 343,1 miljoen euro geven de berekeningen voor 2025 een maatschappelijke meerwaarde van 448,7 **miljoen euro**. **Dit betekent dat elke in 2025 geïnvesteerde euro in de Voedselbanken een meerwaarde oplevert van 8,57 euro ten overstaan van 8,89 euro in 2024.** De beperkte meerwaardedaling werd vooral in de hand gewerkt door een daling van het aantal begunstigden en aangesloten verenigingen. De stijging van de hoeveelheid met ESF+ middelen aangekochte goederen en de daling van de inflatie van de voedingsprijzen in 2025 hadden ook een invloed.

Concreet betekent dit dat wanneer de Voedselbanken hun activiteiten zouden staken en deze overgenomen worden door de overheid of een privé-organisatie de jaarlijkse maatschappelijke kost ongeveer 448 miljoen euro zou bedragen.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

10.01.2025 – 10 jaar samenwerking met Lidl krijgt feestelijk tintje in Ertvelde– Lidl België nodigt naar aanleiding van onze tienjarige samenwerking de vrijwilligers van de Voedselbanken uit op een feestelijk bezoek aan de brouwerij Vansteenbergh in Ertvelde. Bij die gelegenheid mochten wij ook een cheque ontvangen van 100.000 euro, het resultaat van een warme inzamelactie bij de klanten naar aanleiding van onze tien jaar samenwerking.

14.02.2025 – Persmoment voorstelling jaarrapport – De Federatie stelt de resultaten van het werkjaar 2024 voor. 2024 werd een recordjaar voor wat betreft de hoeveelheid verdeelde goederen (25.900 ton). Het aantal aangesloten verenigingen steeg tot 698. Voor het eerst daalde het aantal mensen dat maandelijks langskwam licht (209.000). Van de gelegenheid wordt ook gebruik gemaakt om te wijzen op een aantal punten uit het memorandum gericht aan de federale en regionale regeringen.

18.02.2025 – De Voedselbank Antwerpen opent zijn nieuw verdeelcentrum in Berchem – In aanwezigheid van Vlaams minister Caroline Gennez en gouverneur Cathy Berx opent de Voedselbank Antwerpen – Mechelen – Turnhout zijn nieuw distributiecentrum in Berchem. Vanuit het nieuwe logistieke centrum zal de Voedselbank voedsel bezorgen aan 60 verenigingen en 30 OCMW's verspreid over de provincie Antwerpen. Samen ondersteunen zij bijna 41.000 mensen in nood. Jaarlijks wordt via die weg 2.700 ton verse en droge voeding verdeeld.

28.03.2025 – Voedselbank Limburg en Depot Margo slaan de handen in elkaar – De in 2024 opgestarte fusiegesprekken tussen de twee voedselverdeelplatformen Voedselbank Limburg en Depot Margo resulteren op 28 maart in de juridische oprichting van de Voedselbank Limburg – Depot Margo vzw. Het officiële lanceringsweekend vond plaats op 25 en 26 mei. Eind 2025 werd fysiek het unieke verdeelplatform voor de 70 aangesloten Limburgse verenigingen uitgerold. Beide organisaties werden zo één op één geïntegreerd op één locatie en in één juridische structuur.

04.06.2025 – 01.07.2025 – Jaarlijkse Nationale Voedselinzameling Colruyt – De campagne liep net zoals in 2024 onder het motto “Onze karren hebben geen muntje nodig. De Voedselbanken wel” . Via caddyflaps op de winkelkarren werden de klanten aangesproken 2 € te doneren voor de Voedselbanken. Honderden vrijwilligers vatten post aan de ingang van de winkels om de klanten extra te motiveren.

08.09.2025 – Honderden vrijwilligers verwelkomd in Pairi Daiza – In 2024 telden de Voedselbanken een record aantal vrijwilligers. Niet minder dan 429 enthousiaste vrijwilligers of 858 handen zorgden er in 2024 voor dat de opgehaalde voedingsmiddelen uiteindelijk bij de aangesloten verenigingen terecht kwamen. Als blijk van waardering voor hun niet aflatende inzet nodigde de voorzitter hen samen met hun partner uit in Pairi Daiza. Het werd een feestelijke dag tussen de dieren die nog lang bleef nazinderen.

20.10.2025 – 02.11.2025 – Kruidvat brengt verzorgingsarmoede onder de aandacht – Via een beklijvende media-campagne vestigt Kruidvat de aandacht op het onderkende probleem van verzorgingsarmoede. Maar Kruidvat laat het hier niet bij. Niet alleen werden via de Voedselbanken in de loop van het jaar reeds 13.000 Health & Beauty kaarten verdeeld, in juni en oktober werden met de actie 1 + 1 + 1 ook de klanten bij de actie betrokken. Op die manier kreeg ook het non-food luik van de Voedselbanken een stevig steuntje in de rug.

12.11.2025 – 31.12.2025 – Jaarlijkse nationale voedselinzameling Delhaize wordt topper – Ook nu weer waren honderden vrijwilligers aanwezig om aankoopbons van 3, 6 of 9 euro aan te bieden aan de klanten die ze aan de kassa bij de afrekening konden laten inscannen. De opbrengst van de actie 2024 overtrof alle verwachtingen en plaatste de al mooie opbrengsten van de voorbije jaren in de schaduw.

03.12.2025 – Federaal Minister van Integratie Anneleen Van Bossuyt bezoekt Voedselbanken – Op uitnodiging van voorzitter Piet Vanthemsche bezoekt de minister de Voedselbank van Oost-Vlaanderen in Eke. Zij maakt niet alleen kennis met het reilen en zeilen van een Voedselbank, maar maakt ook de nodige tijd vrij om open in gesprek te gaan over de diverse bezorgdheden die binnen de Federatie leven naar de federale en ook regionale overheden toe.

07.12.2025 – 31.12.2025 – De langste Kersttafel – Ook in 2025 dekten wij de langste kersttafel van het land. Ook het personeel van heel wat bedrijven zoals Fluvius, Deloitte, Kepler Cheuvreux, Shell of Autogrill droegen daarbij hun steentje bij. Ook andere initiatieven zoals de Coca Cola Kersttruck, Streetsmart en zelfs de kerstboom op de Brusselse Kerstmarkt Winterpret deden hun duit in het zakje.

22.12.2025 – Federale regering zorgt voor een extra stimulans in het kader van schenkingen voor het goede doel – In volle kerstperiode zien Comeos, Fevia, Goods to Give en de Federatie hun volgehouden inspanningen om te komen tot meer fiscale stimulansen voor schenkingen door bedrijven en retail beloond. De federale regering beslist om de maximale resterende houdbaarheidsperiodes voor BTW-vrijstelling van geschonken goederen te verlengen en breidt ook de lijst van in aanmerking komende non-food goederen uit.

VOORUITZICHTEN EN UITDAGINGEN

Ondanks de bemoedigende resultaten in 2025 maken de Voedselbanken zich ernstige zorgen over de ongunstige vooruitzichten voor de komende jaren. Voornaamste reden is een daling van het werkingsbudget van het ESF+-steunprogramma voor de aankoop van voedingsmiddelen met 10 miljoen euro. Deze budgetvermindering is een direct gevolg van de daling van de federale bijdrage tot dit fonds die uiteindelijk zal leiden tot een vermindering van 10 miljoen maaltijden voor mensen in een precare situatie.

Voor de komende twee jaar wordt een sterke stijging van het aantal klanten voor noodhulp verwacht als gevolg van beleidsbeslissingen, o.a. de beperking in de tijd van werkloosheidsuitkering. De daling van de middelen voor de aankoop van voeding gaat gepaard met een stijging van de vraag naar voedselnoodhulp. De Voedselbanken worden geconfronteerd met een schaarbeweging. In dat scenario komt de voedselnoodhulp onder flinke druk te staan met een mogelijke terugval naar gemiddeld drie tot vier maaltijdequivalenten per week per persoon. Dit is een zorgwekkend vooruitzicht voor een systeem dat vandaag al op zijn limieten botst.

Om zo goed mogelijk in te spelen op de nieuwe situatie en de groeiende noden, worden verschillende initiatieven opgestart. Met de steun van Fevia en Comeos worden de voedingsbedrijven en de retailsector aangespoord in te spelen op de gunstige BTW-wetgeving voor schenkingen aan goede doelen. Deze gunstige regeling werd eind vorig jaar door de federale regering beslist onder impuls van de twee federaties en de Voedselbanken. Binnen Belgische Federatie van Voedselbanken wordt een specifiek fonds opgericht voor de aankoop van voeding. Men rekent daarbij ook op de inbreng van niet-voedingsbedrijven. De Federatie draagt zelf ook, dankzij particuliere giften, 1 miljoen euro bij in het fonds.

De Voedselbanken willen in samenwerking met Waste Warriors hun banden met de land- en tuinbouwers verder versterken en op die manier een aangepast afzetkanaal uitbouwen. In navolging van andere Europese Voedselbanken wordt een platform uitgebouwd om kleine schenkers met lokale verenigingen in contact te brengen. Er wordt verder werk gemaakt van het wegwerken van een aantal hinderpalen in de wetgeving die schenkingen bemoeilijken.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUURSORGaan

(op datum van 31 december 2025)

Piet Vanthemsche	Voorzitter
Luc Rogge	Vice-voorzitter
Bruno Neve	Vice-voorzitter
Paul Demedts	Vice-voorzitter
Marc Mertens	Gedelegeerd Bestuurder
Henry Buyens	Secretaris-generaal
Nicolas Leonard	Bestuurder
Baudouin Piret	Bestuurder
Pierre Vanassche	Bestuurder
Julien Chaubet	Bestuurder
Bart Buckinx	Bestuurder
Claudette Haverbeke	Bestuurder
Jean Van Wiele	Bestuurder
Peter Van Bossuyt	Bestuurder
Dirk Decoster	Extern Bestuurder
Roby Van Daele	Extern Bestuurder

Commissaris-revisor:
RSM Inter Audit, vertegenwoordigd door Marie Delacroix

.

MEDEWERKERS BELGISCHE FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN

(op datum van 31 december 2025)

Piet Vanthemsche	Voorzitter
Marc Mertens	Gedelegeerd Bestuurder
Etienne Rubens	Algemeen Coördinator
Henry Buyens	Secretaris-generaal
Jean Van Wiele	Penningmeester
Peter Van Bossuyt	Communicatie
Erik Vander Mijnsbrugge	Communicatie
Claire L'hermite	Communicatie
Chantal Wilmart	Bevoorrading
Anne De Moreau	Bevoorrading
Kathleen Vermunicht	Bevoorrading/ Voedselveiligheid
Marleen Braams	Bevoorrading
Wim Van Hauwaert	Bevoorrading
Patrick Jadoul	Bevoorrading
Christine Saels	Opvolging leeggoed
Griet Hoorens	Legaten
Philippe Van Eerdewegh	Beheer Informatica
Roland Vandermeersch	Beheer Informatica
Alain Vandermeersch	Beheer Informatica
Wim Post	Beheer Informatica
Roger Vandecraen	Automatisatie
Alain Claesens	Verzekeringen
Alfons De Vadder	Vertalingen

